

REFERAT 2022-25: Natur-, Klima- og Miljøudvalget d. 12-06-2024

Mødedato Onsdag d. 12. juni 2024 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 205, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Asger Romme Andersen, Charlotte Riis Engelbrecht, Kirsten H. Bachmann, Kristian Bonefeld, Daniel Staugaard

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Temadrøftelse om Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse på Als.....	4
Godkendelse af beslutning om finansieringsmodel til stormflodsbeskyttelsesprojekt på Gråsten Hav	5
Drøftelse af muligheder for kommunalt bidrag til Kystbeskyttelsesprojekt ved Gråsten Havnefront.	8
Godkendelse af overordnede kystbeskyttelsesmetoder og linjeføring for anlæg til stormflodsbeskytt	12
Godkendelse af påbudsvillighed ifm. grundvandsbeskyttelse på specifikke matrikler.....	16
Godkendelse af anlægsbudgettering 2025-2028 - Natur-, Klima- og Miljøudvalget.....	18
Godkendelse af driftsopprioriteringer 2025-2028 - Natur-, Klima- og Miljøudvalget.....	20
Orientering om indberetning af miljøtilsyn og godkendelser i 2023.....	22
Orientering om ledelsesinformation 2024 - ultimo april.....	24
Generel orientering.....	26
Lukket: Underskriftsark.....	27

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

24/182

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Godkendt.

Punkt 2: Temadrøftelse om Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse på Als

24/9910

Sagsresumé

På udvalgets møde den 12. juni 2024 faciliterer forvaltningen en drøftelse af Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse på Als. Materiale til brug for drøftelsen præsenteres på mødet.

Fra Forvaltningen deltager Lisbeth Møller Jensen og Mikkel Ebjerg Andersen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at drøfte

- indsatsplanlægning på Als.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Drøftet.

Bilag

Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse på Als

Punkt 3: Godkendelse af beslutning om finansieringsmodel til stormflodsbeskyttelsesprojekt på Gråsten Havnefront

24/753

Sagsresumé

Natur-, Klima- og Miljøudvalget besluttede den 7. juni 2023, at der skulle udarbejdes et projektforslag til en højvandsbeskyttelse i Gråsten, et overslag på anlægsomkostningerne samt et udkast til en bidragsfordeling. Ejere af fast ejendom, som får nytte af projektet, kan pålægges bidragspligt. Bidragets størrelse påvirkes af den finansieringsmodel som kommunen vælger at anvende. Der skal derfor tages stilling til, hvilken finansieringsmodel, kommunen vil benytte.

Forvaltningen har i sagsfremstillingen beskrevet tre mulige finansieringsmodeller og fordele og ulemper ved dem. Ud fra en samlet betragtning anbefaler forvaltningen at benytte model 1.

Mulighederne for finansiering blev gennemgået på møde i Natur-, Klima-, og Miljøudvalget den 1. maj 2024.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2022-2025, hvor grøn omstilling og jobvækst samt levende byer, lokalsamfund og fællesskaber er fokusområder og Handleplan for Klimatilpasning 2022.

Natur- Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima-, og Miljøudvalget at godkende at

- Kystbeskyttelsesprojektet finansieres med kommunen som bygherre og ejer af anlægget.

Sagsfremstilling

I juni 2023 besluttede Natur-, Klima- og Miljøudvalget at få udarbejdet et projektforslag til et kystbeskyttelses anlæg, som skal beskytte Gråsten Havnefront mod oversvømmelser fra stormfloder, et overslag på anlægsomkostningerne samt et udkast til en bidragsfordeling. Det er et fælleskommunalt kystbeskyttelsesprojekt, hvor Sønderborg Kommune ifølge Kystbeskyttelsesloven bestemmer, hvordan midler til kystbeskyttelsesforanstaltninger skal tilvejebringes. Projektforslaget fremgår af bilag.

Forudsat at Natur-, Klima- og Miljøudvalget beslutter en finansieringsmodel og tilkendegiver graden af kommunal medfinansiering, bliver der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt ejere af fast ejendom, som kan blive pålagt bidragspligt. På baggrund af resultatet af spørgeskemaundersøgelsen og af det øvrige materiale, som kommunens rådgiver har udarbejdet, skal Natur-, Klima- og Miljøudvalget beslutte, om projektet skal fremmes. Det sker forventeligt i 4. kvartal 2024.

Løsningsforslagene benyttes kun, hvis Natur-, Klima- og Miljøudvalget beslutter, at kystbeskyttelsesprojektet skal realiseres.

Sønderborg Kommune indgår i bidragsfordelingen som lodsejer, der opnår fordel af projektet, da kommunen ejer vej- og stianlæg, Gråsten Plejecenter samt Havnen og en mindre park på havnen.

De øvrige bidragsyderes økonomiske andel i projektet bliver påvirket af, hvordan Sønderborg Kommune finansierer projektet og graden af medfinansiering fra Sønderborg Kommune. For at borgerne kan tage kvalificeret stilling til projektet, har de brug for at vide nogenlunde, hvor stort et bidrag, de skal betale til projektet.

Der kan opkræves et årligt bidrag til etablering af anlæg samt til drift og vedligehold. Udgift til drift og vedligehold fastlægges først i detailprojekteringsfasen, men niveauet forventes at være lavt.

Finansieringsmodel

Herunder er angivet tre modeller til finansiering af et kystbeskyttelsesprojekt samt en vurdering af fordele og ulemper.

Model 1: Kommunen som bygherre og ejer af anlægget

Kommunen finansierer, bygger og ejer efterfølgende anlægget. Borgere, som får direkte nytte eller anden fordel af anlægget, kan opkræves bidrag. Kommunen kan beslutte, om bidraget skal opkræves med eller uden moms.

Fordele:

- Når kommunen er bygherre, kan der opnås momsrefusion af anlægsudgifter og kommunen kan vælge at opkræve bidrag til etablering af anlæg og drift uden moms, jf. Kystbeskyttelsesloven.
- Kommunen står for drift og vedligehold af anlægget. Dette kan særligt være hensigtsmæssigt på de strækninger, hvor anlægget er integreret i offentlige vejanlæg og offentlige stier. Det meste af anlægget er placeret på kommunalt ejede matrikler.
- Omkostninger ved administration og deltagelse i digelag undgås.

Ulemper:

- Kommunen ejer anlægget. Hermed belastes kommunens kassebeholdning. Bidragsydernes andel tilbagebetales over en årrække.
- Anlægsudgiften belaster kommunens anlægsramme.

Model 2: Kommunen som bygherre – digelag som ejere af anlægget

Sønderborg Kommune er bygherre og står i forskud med finansiering af projektet. Et digelag bestående af de bidragspligtige ejere af fast ejendom, optager selv lån og ejer efterfølgende kystbeskyttelses anlægget. Kommunen kan stille garanti for lånet. Kommunen er som lodsejer med i digelaget og retningslinjer for drift og vedligehold fastsættes i vedtægten for digelaget.

Det er under afklaring, om anlægget kan overdrages til digelaget eksklusive moms. Sønderborg Kommunes revisor BDO er ved at afklare dette. Den foreløbige vurdering er dog at digelaget ved overdragelse skal opkræves anlægssummen inklusive moms, og kommunen skal efterfølgende tilbagebetale den modtagne momsrefusion til udligningsordningen.

Fordele:

- Projektet vil kun kortvarigt belaste kassebeholdningen for den andel, som skal betales af andre bidragsydere end kommunen.

Ulemper:

- Der skal oprettes et digelag, som vil have ejerskab over et anlæg, som er indlejret i kommunal infrastruktur.
- Drift og vedligehold varetages af digelaget, som kan være mere eller mindre velfungerende. Der er en del administration forbundet med digelaget.
- Digelaget kan sandsynligvis ikke opnå momsrefusion for etablering eller drift.

Model 3: Digelag som bygherre og ejer af anlægget

Der dannes et digelag. Kommunen er som lodsejer medlem af digelaget og retningslinjer for drift og vedligehold fastsættes i vedtægten for digelaget. KommuneKredit kan tilbyde oprettelse af en byggekredit-konto og efterfølgende et 20-25 årigt lån. Kommunen kan stille garanti for lånet. Når et digelag selv betaler regninger til entreprenør, skal de betale moms.

Fordele:

- Projektet vil kun belaste kassebeholdningen med den andel af projektet, som Sønderborg Kommune skal betale.

Ulemper:

- Digelaget kan ikke opnå momsrefusion for etablering eller drift, fordi et digelag kan sidestilles med en grundejerforening, dermed en privatperson, som ikke er underlagt momsloven.
- Digelaget vil blive bygherre af et forholdsvist komplekst projekt på kommunal jord og infrastruktur.
- Organisatorisk og administrativt vil det blive en tung konstellation i forbindelse med ansøgninger og tilladelser.
- Drift og vedligehold varetages af digelaget, som kan være mere eller mindre velfungerende. Der er en del administration forbundet med digelaget.

Valget af finansieringsmetode kan danne præcedens i tilsvarende sager om kystbeskyttelse.

Endelig beslutning om finansiering skal forelægges udvalget senere i processen, når anlægsudgifter og bidragsfordeling er nærmere kendt.

Anlægsudgifter fastlægges nærmere efter detailprojekteringen, som igangsættes, hvis Natur-, Klima- og Miljøudvalget beslutter at fremme projektet. En beslutning om at fremme projektet, medfører at der skal offentliggøres en proces- og tidsplan for projektet og at der skal udarbejdes en ansøgning til kystmyndigheden med projektforslag og bidragsfordeling.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Godkendt, idet forvaltningen undersøger, om det er muligt at fordele administrations- og vedligeholdelsesudgifter på bidragspligtige ejere af fast ejendom.

Bilag

Kortbilag om finansiering

Punkt 4: Drøftelse af muligheder for kommunalt bidrag til Kystbeskyttelsesprojekt ved Gråsten Havnefront

24/753

Sagsresumé

Natur-, Klima- og Miljøudvalget besluttede den 7. juni 2023, at der skulle udarbejdes et projektforslag til en højvandsbeskyttelse i Gråsten, et overslag på anlægsomkostningerne samt et udkast til en bidragsfordeling. Ejere af fast ejendom, som får nytte af projektet, kan pålægges bidragspligt. Bidragets størrelse påvirkes af graden af kommunal medfinansiering. Der skal derfor tages stilling til, hvordan Sønderborg Kommune vil bidrage økonomisk til projektet ud over som bidragspligtig ejer af fast ejendom.

Forvaltningen har i sagsfremstillingen beskrevet fire muligheder for at bidrage økonomiske til projektet samt de konsekvenser, som de medfører.

Bidraget bliver kun realiseret, hvis Natur-, Klima- og Miljøudvalget træffer beslutning om, at der skal arbejdes videre for at realisere projektet og derefter også træffer beslutning om, at projektet skal gennemføres. Beslutningen om at arbejde videre for at realisere projektet skal forventeligt tages i 4. kvartal 2024.

Muligheder for kommunalt bidrag blev gennemgået på møde i Natur-, Klima-, og Miljøudvalget den 1. maj 2024.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2022-2025, hvor grøn omstilling og jobvækst samt levende byer, lokalsamfund og fællesskaber er fokusområder og Handleplan for Klimatilpasning 2022.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima-, og Miljøudvalget at drøfte

- I hvilken grad Sønderborg Kommune skal bidrage økonomisk til stormflodssikringen af Gråsten Havnefront.

Sagsfremstilling

I juni 2023 besluttede Natur-, Klima- og Miljøudvalget at få udarbejdet et projektforslag til et kystbeskyttelses anlæg, som skal beskytte Gråsten Havnefront mod oversvømmelse fra stormfloder, et overslag på anlægsomkostningerne samt et udkast til en bidragsfordeling. Det er et fælleskommunalt kystbeskyttelsesprojekt, hvor Sønderborg Kommune ifølge Kystbeskyttelsesloven kan pålægge ejere af fast ejendom, som opnår beskyttelse mod oversvømmelse, bidragspligt.

Forudsat at Natur-, Klima- og Miljøudvalget beslutter en finansieringsmodel og tilkendegiver graden af kommunal medfinansiering, bliver der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt ejere af fast ejendom, som kan blive pålagt bidragspligt. På baggrund resultatet af spørgeskemaundersøgelsen og af det materiale, som kommunens rådgiver har udarbejdet, skal Natur-, Klima- og Miljøudvalget beslutte, om projektet skal fremmes. Det sker forventeligt i 4. kvartal 2024.

Sønderborg Kommune indgår i bidragsfordelingen som lodsejer, der opnår fordel af projektet, da kommunen ejer vej- og stianlæg, Gråsten Plejecenter samt Havnen og en mindre park på havnen.

De øvrige bidragsyderes økonomiske andel i projektet bliver påvirket af, hvordan Sønderborg Kommune finansierer projektet og af graden af medfinansiering fra Sønderborg Kommune. For at borgerne kan tage kvalificeret stilling til projektet, har de brug for et estimat for, hvor stort et bidrag, de skal betale til projektet.

Herunder er der redegjort for anlægsøkonomien samt for elementer af anlægsøkonomien, som forvaltningen vurderer, at Sønderborg Kommune skal finansiere uden for bidragsfordelingen. Der redegøres også for elementer af anlægsøkonomien, som Sønderborg Kommunen kan vælge at finansiere. Derudover beskrives kommunens muligheder for at yde bidrag oven i anlægsøkonomien til tiltag, som giver projektet mer-værdi

Anlægsøkonomi

Projektet anslås at koste i alt 17-20 mio. kr. Elementer til mer-værdi, som fx bænke, træinddækning, kummer, beplantning m.v. er ikke inkluderet i beløbet.

Der er dele af det samlede projektforslag, som ikke er nødvendige for at beskytte bagvedliggende huse mod oversvømmelse fra stormflod, men som af andre årsager er indarbejdet i projektet. De dele kan ikke indgå i en bidragsfordeling og skal derfor finansieres af Sønderborg Kommune, hvis projektet gennemføres. Det drejer sig om elementer på følgende delstrækninger, som også er vist på bilag 1:

- På strækning A1 på Sildekulevej afhjælper hævnings af fortov samt dræning, at vand fra skybrud og stormflod løber i viadukten under jernbanen. Pris: ca. 1 mio. kr.
- På strækning A, hæves cykelstien, så den ligger oven på diget. For at opfylde anden lovgivning, øges stibredden fra nuværende 1,8 meter til 3 meter. Pris: ca. 400.000 kr.
- På strækning B foreslår Sønderborg Kommunes rådgiver, at hele stien drænes. Tiltaget kan udelades, men forvaltningen er enig i forslaget og vurderer, at stien er blød og bør drænes inden for få år, uanset om højvandsbeskyttelsen gennemføres. Pris: ca. 100.000 kr.

Herefter skal 15.5 -18.5 mio. kr. bidragsfordeles.

Mulighed for et ekstra kommunalt tilskud til projektet

Sønderborg Kommune har mulighed for at bidrage til projektet med et beløb, ud over den andel, som følger af bidragsfordelingen, hvis det fx vurderes, at projektet derved tilfører ekstra værdi for en bredere del af befolkningen. Kystbeskyttelsesloven giver vide beføjelser til at kommunen kan finansiere projektet helt eller delvist.

Sønderborg Kommune kan fx vælge at bidrage med 3 mio. kr., som trækkes ud af det beløb, som skal bidragsfordeles.

En anden mulighed vil være at bidrage med udgiften til rådgivning i projektet. Udgiften til rådgivning i den nuværende projektfase samt i den kommende detailprojektering er anslået til 1.6 mio. kr. Det skal bemærkes, at midler til rådgivning i den nuværende projektfase, finansieres af Sønderborg Kommune, hvis projektet ikke realiseres.

Mer-værdi

Anlægsprisen er angivet for en funktionel løsning uden tiltag, som giver ekstra arkitektonisk kvalitet og mer-værdi, som kan bidrage til at understøtte bystrategien, byliv og en æstetisk havnefront. I projektforslaget er der forslag fx til trædæk, insektvenlig bevoksning, beplantning, blomsterkummer, bænke m.v., groft anslået til at koste 1.2 mio. kr. I Sønderborg Kommunes arkitekturpolitik er det en målsætning

”at skabe områder, der har høj kvalitet, hvad angår arkitektonisk indpasning, funktion og danner rammen om det gode liv i byer og bykerner.”

Herunder er beskrevet eksempler på, hvordan Sønderborg Kommune kan bidrage økonomisk til projektet og hvilke konsekvenser det kan medføre ved en anlægsomkostning på 20 mio. kr. Med det nuværende forslag til en bidragsfordeling, er det vist i bilag 2, hvordan bidragene bliver fordelt hen ad strækningen. Principperne for bidragsfordelingen er også angivet i bilaget.

1. Sønderborg Kommune bidrager udelukkende økonomisk til projektet med elementer som ikke kan indgå i bidragsfordelingen samt kommunens andel af beløbet, som skal bidragsfordeles.

Konsekvenser:

- Sønderborg Kommune bidrager i alt med 6.7 mio. kr.
  - Billigste løsning for Sønderborg Kommune.
  - Løsningen kan have negative arkitektoniske konsekvenser på havnefronten, da løsningen ikke tilføres rekreative og visuelle mer-værdier til gene for beboere og øvrige brugere af området.
2. Sønderborg Kommune bidrager yderligere økonomisk til projektet, ved at finansiere tiltag, som tilfører projektet mer-værdi og arkitektonisk kvalitet, svarende til 1.2 mio. kr.

Konsekvenser:

- Sønderborg Kommune bidrager i alt med 7.9 mio. kr.
  - Sønderborg Kommune understøtter målsætning i arkitekturpolitikken.
  - Tilgodeser Gråsten by som helhed.
3. Sønderborg Kommune bidrager yderligere økonomisk til projektet, ved at finansiere tiltag, som tilfører projektet mer-værdi og arkitektonisk kvalitet, svarende til 1.2 mio. kr. samt rådgivning i projektets nuværende og kommende faser, svarende til ca. 1.6 mio. kr.

Konsekvenser:

- Sønderborg Kommune bidrager i alt med 9.2 mio. kr.
  - Sønderborg Kommune understøtter målsætning i arkitekturpolitikken.
  - Tilgodeser Gråsten by som helhed.
  - Beløbet, som skal bidragsfordeles nedsættes. Det gør det nemmere for bidragspligtige borgere at bakke op om projektet.
4. Sønderborg Kommune bidrager yderligere økonomisk til projektet, ved at finansiere tiltag, som tilfører projektet mer-værdi og arkitektonisk kvalitet, svarende til 1.2 mio. kr. og derudover yder et generelt tilskud til projektet, svarende til 3 mio. kr.

Konsekvenser:

- Sønderborg Kommune bidrager i alt med 10.2 mio. kr.

- Sønderborg Kommune understøtter målsætning i arkitekturpolitikken.
- Tilgodeser Gråsten by som helhed.
- Beløbet, som skal bidragsfordeles nedsættes mere end i eksempel 3. Det gør det yderligere nemmere for bidragspligtige borgere at bakke op om projektet.

Statens Kystpulje

Forvaltningen har til hensigt at søge om midler til kystbeskyttelsesprojektet på Gråsten Havnefront fra Statens pulje til Kystbeskyttelsesprojekter. I 2023 søgte forvaltningen også om midler fra puljen, men midlerne blev tilgodeset projekter, hvor de økonomiske konsekvenser ved oversvømmelse var større end på Gråsten Havnefront. Hvis der i 2024 opnås tilsagn, vil beløbet nedbringe det beløb, som skal bidragsfordeles.

Sønderborg Kommunes andel af anlægsomkostningerne, som ikke kan bidragsfordeles, bidrag inden for bidragsfordelingen samt et eventuelt tilskud til projektet skal finansieres fra kassebeholdningen. Endelig beslutning om eventuelt ekstra kommunale økonomiske bidrag til projektet skal forelægges udvalget senere i processen, når anlægsudgifter er nærmere kendt.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anmodes om at formidle udvalgets tilkendegivelse af graden af Sønderborg Kommunes økonomiske bidrag til stormflodssikringen af Gråsten Havnefront til forvaltningen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Drøftet.

Bilag

1. Kommunalt bidrag - Kystbeskyttelses anlæg
2. Kommunalt tilskud og bidragsfordeling

Punkt 5: Godkendelse af overordnede kystbeskyttelsesmetoder og linjeføring for anlæg til stormflodsbeskyttelse af Sønderborg Havnefront

23/58752

Sagsresumé

Byrådet vedtog den 24. august 2022 en ny klimatilpasningsplan, som viser udfordringer i forhold til klimaforandringerne nu og frem til år 2100. På Sønderborg Havnefront udgør stormfloder en væsentlig risiko. Natur-, Klima- og Miljøudvalget godkendte den 1. juni 2022 Handleplan for Klimatilpasning 2022, hvor i en af handlingerne er, at der skal vedtages en overordnet plan for stormflodsbeskyttelse af Sønderborg Havnefront.

Forvaltningen har derfor udarbejdet flere scenarier for stormflodsbeskyttelse af Sønderborg Havnefront.

Sagen understøtter Byrådets vision, hvor grøn omstilling og jobvækst samt levende byer, lokalsamfund og fællesskaber er fokusområder. Ydermere understøtter sagen Handleplan for Klimatilpasning.

Natur- Klima-, og Miljøudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur- Klima- og Miljøudvalget at godkende

- De overordnede kystbeskyttelsesmetoder og linjeføring for anlæg til stormflodsbeskyttelse af Sønderborg Havnefront.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den 24. august 2022 en ny klimatilpasningsplan, som beskriver udfordringer i forhold til klimaforandringerne nu og frem til år 2100. I Sønderborg viser planen, at stormfloder både nu og særligt i fremtiden, udgør en væsentlig risiko, herunder på Sønderborg Havnefront, hvilket blev tydeligt med stormfloden den 20. oktober 2023. Natur-, Klima- og Miljøudvalget godkendte den 1. juni 2022 Handleplan for Klimatilpasning 2022, herunder at der skal vedtages en overordnet plan for stormflodsbeskyttelse af Sønderborg Havnefront.

Projekt om stormflodsbeskyttelse af Sønderborg Havnefront

Forvaltningen har siden efteråret 2023 arbejdet med at klarlægge, hvilke strategier og tiltag, der skal bringes i spil for at sikre området. Arbejdet danner grundlag for en eventuel beslutning om en overordnet løsningsmodel, der arbejdes videre med i et kommunalt fællesprojekt om kystbeskyttelse, jf. kystbeskyttelseslovens § 1a.

Arbejdet er gennemført ved en hollandsk inspireret metode for dynamisk adaptiv klimatilpasning – DAPP-metoden. Metoden kan anvendes til at identificere løsningstiltag, der er i overensstemmelse med bindinger og visioner for et givent område. Metoden giver ligeledes et overblik over tiltagenes indbyrdes afhængigheder, og sikrer, at der tages aktive og bevidste valg om klimatilpasningen i området både på kort og på lang sigt.

I projektet anbefales det at følge en strategi om beskyttelse op til kote +2,5 meter. Når udviklingen i havvandstanden medfører, at en 100-årshændelse for stormflod er højere end kote 2,5, kan sikringskoten forhøjes til kote +3 meter. Det forventes at ske omkring år 2070. I forhold til Kystdirektoratets nuværende prognoser for havvandsstigninger, kan strategien anvendes til omkring år 2100. Hvis skadevoldende oversvømmelser herefter finder sted oftere end det er økonomisk og menneskeligt acceptabelt, kan det blive aktuelt at skifte til en tilbagetrækningsstrategi.

Sikringsmetode

I hele projektområdet er der valgt at arbejde med en kantsikring i form af højvandsmure og diger. På vestsiden i kombination med hævet terræn i det kommende lokalplanområde i Sundgade og muligvis også på det grønne areal ved To-øren.

Alternativet er at arbejde med sluseløsninger i Allsund. Allsund er dyb og en løsning vil derfor være særdeles dyr pga. et stort materialeforbrug og høj teknisk kompleksitet. En sluseløsning er derfor fravalgt.

Linjeføring

Højvandssikringens placering og højde er valgt ud fra en afvejning af en række hensyn.

Herunder:

- Øvrige planer for området fx rekreative byrum
- Beredskabshensyn
- Sikkerhed for borgerne
- Udsyn og nærhed til vandet i Sønder Havnegade
- Sikkerhed og adgang til rekreative elementer i Sundgade

På bilag 1 er vist de overvejede placeringer af sikringen, den anbefalede linjeføring samt sikringens højde over terræn for at give tilstrækkelig beskyttelse mod stormfloder op til kote +2,5 over daglige vande. På visse strækninger kan højden på højvandsbeskyttelsen lokalt resultere i en stor visuel påvirkning. I bilaget er der vist, hvordan højden på stormflodsbeskyttelsen kan nedsættes.

Arkitektonisk kvalitet

I dette projektstadium er der primært taget stilling til en overordnet placering af anlægget i forhold til de kriterier, som er nævnt ovenfor. Det er vigtigt at understrege, at der i en eventuel designfase skal lægges vægt på arkitektonisk kvalitet i løsningen, særligt ved Sønder Havnegade, hvor gode passager og visuel kontakt mellem sejlsiden og havnefrontens cafeer er centrale for at bevare og understøtte bylivet.

Skadesomkostninger og økonomi

En analyse af skadesomkostninger ved forskellige hændelsesniveauer for stormflod viser, at den største stigning i skadesomkostninger sker ved oversvømmelser i spændet mellem kote +2-2,5 meter over daglige vande på begge sider af Allsund. I tabellen herunder er angivet de offentlige ejendomsværdier, som skades ved oversvømmelser i kote +2,5 meter.

	Antal bygninger	Offentlig ejendomsværdi mio. kr.
Øst	116	131
Vest	73	61

Øvrige værdier

På begge sider af sundet er der særlige kulturværdier, som er i risiko for oversvømmelse i form af fredede og bevaringsværdige bygninger.

Derudover har havnefronten langs Alssund stor betydning for Sønderborgs identitet og er et kerneelement i Sønderborgs tiltrækning af turister og har betydning for fastholdelse og tiltrækning af borgere til kommunen. Den vestlige side danner ligeledes forbindelsen for Gendarmstien.

Anlægsoverslag

Der er udarbejdet et groft anlægsoverslag på baggrund af erfaringsbaserede priser for henholdsvis øst- og vestsiden af Alssund for de anbefalede linjeføringer, som inkluderer materialeomkostninger til mur/dige og bagvandshåndtering samt udgifter til rådgivning, udbud, tilsyn, myndighedstilladelse, bidragsfordeling og uforudsete udgifter. Udgiftsfordelingen fremgår af bilag 2.

Anlægsoverslaget indeholder ikke arkitektoniske greb, som kan tilføre løsningen mer-værdi. Da elementer og designgreb, som ikke er risikonedsettende, ikke kan indgå i en bidragsfordeling. Det er desuden ikke muligt at prissætte elementer, som skal tilføre stormflodsbeskyttelsen mer-værdi i den nuværende projektfase. Udgifter til arkitektonisk og funktionel mer-værdi er en udgift udover anlægsoverslaget herunder.

Anlægsoverslaget er på 42 mio. kr. på øst-siden og 34 mio. kr. vestsiden af Alssund.
I alt 76 mio. kr.

Inddragelse af borgere og interessenter i processen

I projektforløbet er både politikere, forvaltning og borgere blevet inddraget. Skemaet herunder viser en oversigt over inddragelsen af interessenter i processen.

September 2023	Dialogmøde med Slots- og Kulturstyrelsen om oversvømmelsesrisiko for Sønderborg Slot.
Oktober 2023	Temadrøftelse i Natur-, Klima- og Miljøudvalget.
November 2023	Workshop med fagpersoner i forvaltningen.
December 2023	Videre involvering af fagmedarbejdere.
Januar 2024	2 x Stormflodscafe i Multikulturhuset, hvor borgere med bolig eller ejendom i risikoområderne havde mulighed for at komme forbi og høre om og drøfte problematikker og løsninger i projektområdet. Her blev forvaltningen også klogere på, hvordan stormfloden d. 20. oktober 2023 blev oplevet og håndteret af borgerne. Offentligt informationsmøde om projektet.
Februar 2024	Dialogmøde med ejerlejlighedsforeningen Sundbo om linjeføring og særlige udfordringer ved ejendommen på Sundgade 1-3.
Marts 2024	Tilbud om dialogmøde med restauratører i Sønder Havnegade. Ingen tilmeldte – derfor blev mødet ikke afholdt. Workshop med ledere og chefer.
April 2024	Involvering af fagpersoner.

Maj 2024	Drøftelse med Natur- Klima- og Miljøudvalget om resultater og den fremadrettede proces.
	Online borgermøde.
Juni 2024	Udsendelse af spørgeskema til borgere i risikoområder.

Den videre proces

Hvis Natur-, Klima- og Miljøudvalget godkender at arbejde videre med den overordnede linjeføring og sikringsmetode, indhenter forvaltningen en interesetilkendegivelse blandt de berørte beboere i projektområdet. Såfremt der er tilstrækkelig interesse blandt beboere og lodsejere for at arbejde videre med projektet, tager Sønderborg Kommune videre initiativ til udarbejdelse af et konkret projektforslag samt udkast skitsering af en bidragsfordeling, udarbejdelse af skitseprojekt, ansøgning til myndigheder m.v.

Hvis der ikke er interesse for at arbejde videre med projektet, stilles det i bero.

De økonomiske konsekvenser for Sønderborg Kommune som part i projektet, hvilket vil blive nærmere belyst i projekteringsfasen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Godkendt.

Bilag

1. Anlægsøkonomi
2. Anlæggets placering, højde og type

Punkt 6: Godkendelse af påbudsvillighed ifm. grundvandsbeskyttelse på specifikke matrikler

19/30654

Sagsresumé

Vandsamarbejdet i Sønderborg Kommune arbejder for at indgå frivillige aftaler om pesticidfri drift i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO'er) til vandværkernes borer.

Områdernes lodsejere kan få skattefritagelse for den erstatning, de modtager ved at indgå en frivillig aftale, hvis kommunen har udvist såkaldt påbudsvillighed, og hvis der kan opnås en forhåndsudtalelse fra Skattestyrelsen om skattefritagelse.

Den 01. februar 2023 godkendte Natur-, Klima- og Miljøudvalget påbudsvillighed for de specifikke matrikler, der skal indgås aftaler omkring.

Skattestyrelsen har afvist lodsejernes anmodning om forhåndsgodkendelse af skattefritagelse med begrundelse i manglende delegationsret.

Sagen understøtter Byrådets vision om det gode liv, ved at bidrage til beskyttelsen af drikkevandet mod forurening med pesticider.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen. Med henvisning til Skattestyrelsens begrundelse for afslag, forelægges sagen til Byrådets beslutning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- påbudsvillighed til at pålægge rådighedsindskrænkninger efter Miljøbeskyttelseslovens §24 eller § 26a på de specifikke matrikelnumre nævnt i bilag 1, hvis der ikke kan indgås en frivillig aftale om pesticidfri drift for at beskytte grundvandet.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har vedtaget syv indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse i 2016 - 2017. Ifølge indsatsplanerne skal der laves aftaler om pesticidfri drift i en række boringsnære beskyttelsesområder (BNBO'er) og på nogle af de arealer inden for indsatsområder, der har dårlig naturlig grundvandsbeskyttelse.

Yderligere er det politisk besluttet, at der skal gennemføres pesticidindsatser i en række BNBO'er, hvor indsatsen endnu ikke er omfattet af indsatsplanerne for grundvandsbeskyttelse. Beslutning om dette blev truffet af Teknik- og Miljøudvalget den 30. november 2021.

Vandsamarbejdet (Forening af kommunens vandværker) i Sønderborg Kommune arbejder på at indgå frivillige aftaler på ekspropriationslignende vilkår med de berørte områders lodsejere. Dialogen går godt, og der er indgået flere forhåndsftaler. Lodsejerne er imidlertid ikke interesserede i at indgå en endelig aftale, før de er sikre på, at de kan opnå skattefritagelse for den erstatning de får ved at indgå en frivillig aftale.

Skattefritagelsen opnås ved, at lodsejerne indhenter en forhåndsudtalelse ved Skattestyrelsen vedrørende skattefritagelsen inden de underskriver aftalen. Skattestyrelsen stiller som vilkår, at Sønderborg Kommune har udvist såkaldt påbudsvillighed på matrikelniveau. Påbudsvillighed betyder, at Sønderborg Kommune vil udstede påbud, der pålægger lodsejer restriktioner for brug af pesticider i forbindelse med kommerciel landbrugsdrift. Påbud udstedes kun i de tilfælde, hvor der ikke kan indgås frivillige aftaler.

Sønderborg Kommune har udtrykt påbudsvillighed i indsatsplanerne fra 2016 – 2017, og i Teknik- og Miljøudvalgets beslutning af 30. november 2021. I begge tilfælde er de arealer, hvor der skal indgås aftaler om pesticidfri drift angivet på kort. De berørte matrikelnumre er ikke specifikt angivet. Den 1. februar 2023 præciserede Natur-, Klima- og Miljøudvalget derfor de matrikler, som var omfattet af påbudsvilligheden.

Skattestyrelsen har i et bindende svar til SPIRAS den 08. februar 2024 meddelt, at styrelsen ikke ønsker at udstede en forhåndsudtalelse til lodsejerne. Styrelsen begrundede deres afslag med, at Sønderborg Kommune ikke i tilstrækkelig grad har udtrykt påbudsvillighed for områderne udenfor indsatsplanerne. Dette begrundes med, at påbudsvilligheden er udtrykt gennem fagudvalg og ikke gennem Byrådet. Styrelsen begrundede yderligere deres afslag med, at Sønderborg Kommunes påbudsvillighed indenfor indsatsplanerne ikke længere er gyldig, da indsatsplanerne stammer fra 2016-2017. Styrelsen mener derfor, at der er gået for lang tid fra godkendelsen af indsatsplanerne til, at påbudsvilligheden heri kan benyttes i dag.

På denne baggrund skal der på ny træffes beslutning om, at Sønderborg Kommune udtrykker påbudsvillighed til at pålægge rådighedsindskrænkninger efter Miljøbeskyttelseslovens §§ 24 eller 26a på matrikelniveau. Der henvises til vedlagte bilag for overblik over de omfattede matrikelnumrene. Det er forvaltningens vurdering, at manglende beslutning om påbudsvillighed vil bevirke, at det ikke kan indgås de frivillige aftaler.

Det er vandværkerne og Vandsamarbejdet, som skal betale erstatningen til lodsejerne både ved frivillige aftaler eller ved eventuelle påbud. Det er derfor ikke Sønderborg Kommune som vil have udgifterne forbundet med udbetaling af erstatninger til lodsejerne.

Hvis et påbud udstedt af Sønderborg Kommune, påklages og ender i taksation eller overtaksation, kan kommunen blive pålagt at betale omkostningerne forbundet med taksationssagen. Det er aftalt med Vandsamarbejdet at de bidrager til betaling af disse eventuelle omkostninger.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Matrikeloversigt og kort.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Matrikeloversigt og kort

Punkt 7: Godkendelse af anlægsbudgettering 2025-2028 - Natur-, Klima- og Miljøudvalget

24/3426

Sagsresumé

Udvalgene drøfter på deres maj og juni møder potentielle nye anlægselementer. Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2025-2028 som særskilt bilag.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- indstilling om nye anlægselementer.

Sagsfremstilling

Jævnfør budgethandleplanen for 2025-2028 skal fagudvalgene drøfte og indstille potentielle nye anlægselementer til budget 2025-2028 på udvalgenes junimøder. Udvalgene har deres første drøftelser på maj møderne.

De stående udvalg indtager dels en rolle som fagudvalg, dels en rolle som part i den tværgående budgetproces med fælles ansvar for realisering af de vedtagne budgettiltag.

Med afsæt i ikke-disponerede råderum på anlægssiden i år 2025-2028, forudsættes mulighed for at fremføre et mindre antal forslag til nye tiltag på anlægsbudgettet fra budgetåret 2025. Ønsker om nye anlæg behandles i udvalgene med henblik på indstilling på møderne i juni.

Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2025-2028 som særskilt bilag.

Vedlagt som bilag er oversigt over potentielle nye anlægselementer på udvalgets område.

Oversigten indeholder oplysninger om hvor ønsket, vedrørende de konkrete anlægselementer, er opstået samt forvaltningens umiddelbare kategorisering af de enkelte projekter. Det bemærkes, at kategoriseringen alene er udtryk for en administrativ vurdering og at alle projekter vil være genstand for politisk beslutning og prioritering.

Kategoriseringen 1-3 dækker over følgende principper:

1. Projektet vurderes at være ufravigeligt af hensyn til lovgivning, tidligere politiske beslutninger eller lignende.
2. Projektet vurderes at skulle indgå i en politisk prioritering.
3. Projektet vurderes administrativt ikke hensigtsmæssigt i øjeblikket af tidsmæssige hensyn eller lignende, men vurderes at skulle indgå i en politisk prioritering.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet eventuelle nye anlægselementer vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Godkendt.

Bilag

Anlægsselementer - budgetlægning 2025-2028 NKM

Punkt 8: Godkendelse af driftsopprioriteringer 2025-2028 - Natur-, Klima- og Miljøudvalget

24/3426

Sagsresumé

Af budgethandleplanen for 2025-2028 fremgår det, at fagudvalgene på deres møder i maj og juni, som en del af budgetlægningsprocessen, drøfter driftsopprioriteringer fra 2025 indenfor deres eksisterende driftsrammer. Herunder driftsopprioriteringer ift. eventuelle reduktionsbehov.

Endvidere kan udvalgene drøfte eventuelle temaer, samt finansiering heraf, som udvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger.

Sagen forelægges til Natur-, Klima- og Miljøudvalgets beslutning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- Eventuelle forslag til driftsopprioriteringer indenfor deres driftsrammer
- Eventuelle forslag til temaer, inklusiv finansiering, som udvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger.

Sagsfremstilling

Jævnfør budgethandleplanen tager udvalgene hul på budgetprocessen for budget 2025-2028 på deres maj-møder. Drøftelserne genoptages på juni-møderne, hvor fagudvalgene godkender hvilke forslag, de ønsker skal gå videre i budgetprocessen.

Fagudvalgene drøfter dels eventuelle forslag til driftsopprioriteringer i budget 2025-2028 samt eventuelle forslag til temaer, som fagudvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger.

Driftsopprioriteringer:

Fagudvalgene kan driftsopprioritere inden for egne politikområder.

Derudover kan fagudvalgene indstille til Økonomiudvalget, som viderefører til beslutning i Byrådet, om at omplacere mellem politikområder inden for udvalgets ansvarsområder.

Temaer til budgetforhandlinger:

Fagudvalgene kan pege på temaer, som de ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger. Temaerne skal være ledsaget af en finansieringsplan.

Fagudvalgenes input til temaer i budgetprocessen, indgår i budgetforhandlingerne via gruppeformændene. Jf. budgethandleplanen skal gruppeformændene senest d. 15. august komme med input til borgmesteren til temaer, som de ønsker skal indgå i den kommende budgetproces og forhandling.

Efter fagudvalgenes møder i juni måned, samler forvaltningen en oversigt over eventuelle temaer, inklusive forslag til finansiering, som udvalgene indstiller til at indgå i det videre budgetarbejde. Oversigten vil blive vedlagt som bilag til det samlede budgetmateriale.

Oversigten sendes desuden til gruppeformændenes orientering. Dette med henblik på, at oversigten kan indgå som baggrundsmateriale, når gruppeformændene afleverer input til budgettemaer til borgmesteren senest den 15. august.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi og Arbejdsmarked oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser. Indstilling om temaer til budgetprocessen eller driftsomprioritering mellem udvalgets politikområder vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Godkendt, idet der ikke er fremkommet forslag.

Punkt 9: Orientering om indberetning af miljøtilsyn og godkendelser i 2023

24/3747

Sagsresumé

Forvaltningen har udarbejdet en årsberetning for indsatsen på miljøtilsyn og miljøgodkendelser i 2023, som skal fremsendes til Miljøstyrelsen.

Beretningen viser, at Sønderborg Kommune lever op til sin tilsynsforpligtigelse i 2023.

Sagen understøtter Byrådets vision om bæredygtig udvikling og grøn omstilling, da miljøtilsyn, udover at kontrollere miljøforholdene på hhv. industri og landbrug, også er med til at inspirere og vejlede om miljøforbedringer samt styrke samarbejdet mellem kommunen, virksomheder og landbrug.

Samlet set spiller miljøtilsyn en central rolle i at fremme bæredygtighed og grøn omstilling i Sønderborg Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune skal årligt indberette kommunens indsats på miljøtilsyn og miljøgodkendelser til Miljøstyrelsen. I indberetningen skal kommunen dokumentere, at de lovpligtige frekvenser for tilsyn overholdes. Ydermere skal kommunen orientere om antal meddelte miljøgodkendelser, forbud, påbud, indskærpelser og politianmeldelser samt opkrævet brugerbetaling.

Et miljøtilsyn sikrer, at virksomheder lever op til de miljøkrav, der er fastsat i deres miljøgodkendelse samt i de relevante bekendtgørelser og regulativer. Afhængig af branche er der forskellige problemstillinger, der skal undersøges. Et miljøtilsyn sikrer ligeledes en løbende dialog med virksomheder og landbrug om deres miljøforhold og nye miljøregler. Eksempelvis ses der på udledning af spildevand, så der ikke ledes skadelige stoffer til rensningsanlæg eller vandløb. Ydermere kigges der på udledning af stoffer til luften, om filtrene er skiftet og renholdes som de skal, så omgivelserne ikke belastes med sundhedsskadelige stoffer. Desuden kontrolleres opbevaring af miljøfarlige råvarer og miljøfarligt affald for at sikre, at det ikke udgør en fare for forurening af jord og grundvand, hvis der sker et uheld.

Hvert fjerde år udarbejdes en tilsynsplan, som giver borgere og virksomheder et indblik i kommunens prioriteringer og tilsynsindsats på miljøområdet. Tilsynsplan 2021-2024 findes på Sønderborg Kommunes hjemmeside.

Antallet af tilsyn fastlægges efter miljøtilsynsbekendtgørelsen. I 2023 blev der gennemført i alt 246 miljøtilsyn på industrivirksomheder og landbrug. Krav til frekvensen for kommunernes miljøtilsyn er fastsat i Bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019.

Der er i 2023 indgivet to politianmeldelser: Én på industri grundet ulovlig etableret virksomhed og én på landbrug i forhold til ulovlig etableret dyrehold. Desuden er der meddelt ti påbud i 2023, som er en fordobling i forhold til 2022. Det

skyldes, at der har været flere forureningssager på landbrugsområdet, som har resulteret i flere påbud i forbindelse med oprydning.

Der er i 2023 givet 129 indskærpelser, hvilket ligger på niveau med de tidligere år. En indskærpelse udstedes, når miljøbeskyttelsesloven, bestemmelser eller vilkår, der er fastsat i henhold til loven, overtrædes.

Antal indskærpelser til maskinværksteder, omfattet af maskinværkstedsbekendtgørelsen, har været faldende igennem de seneste år. Det kan skyldes, at maskinværkstederne er blevet bedre bekendt med de krav som de er omfattet af, hvilket giver udslag i færre indskærpelser.

På ikke godkendelsespligtigt landbrug har der i 2023 været et øget antal indskærpelser. De fleste af indskærpelserne gives i forhold til indretning og drift af møddingspladser og gylletanke, som også udgør den største risiko for forurening. Der er derfor fortsat fokus på netop disse forhold i forbindelse med landbrugstilsyn.

De øvrige håndhævelser ligger på niveau med tidligere år.

Kommunen skal opkræve brugerbetaling for medgået tid. Timetaksten for 2023 var 451,36 kr. På fakturaer til landbrug skal der trækkes 20 pct. fra, i henhold til national bestemmelse. Reglerne for brugerbetaling er fastsat i Bekendtgørelse om brugerbetaling nr. 1519 af 29. juni 2021. Der er i 2023 opkrævet 681.065 kr. for tilsyn og 471.881 kr. for godkendelser og anmeldelser.

Indtægten ændrer sig baseret på antallet af godkendelser, der ansøges om, antallet af maskinværksteder, der anmeldes, og deres omfang. Desuden påvirkes det af, hvor meget tid tilsynene tager hvert år. Dette er igen afhængigt af de udfordringer, der opstår under tilsynene.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Tilsynsindberetning 2023

Punkt 10: Orientering om ledelsesinformation 2024 - ultimo april

24/5071

Sagsresumé

Ledelsesinformation giver et overblik over, hvordan økonomi og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Samlet set forventes der balance på områderne under Natur-, Klima- og Miljøudvalget. Forvaltningen forelægger en sag til udvalget med beskrivelse af udfordringen på vedligehold af vandløb fra 2025 og frem. Udfordringen er i 2024 løst i 1. bevillingsrevision ved tilførsel af budgetmidler.

Forvaltningen har i forbindelse med stormfloden i oktober 2023 afholdt udgifter hertil, på i alt 3,2 mio. kr. Den forventede udgift til genopretning beløber sig til minimum 80 mio. kr. (endeligt beløb afventer projektering og udbud). Der afventer fortsat afklaring af statslig finansiering og låneadgang.

Eventuelle mer- eller mindreforbrug på takst- og brugerfinansierede områder overføres til 2025.

Ved denne orientering gives der ligeledes en status på anlægsvirksomheden.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgning på Ledelsesinformation sker hver måned for de enkelte udvalg, hvor der gives en status på og forventning til årets resultat.

Resultatet for Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område ultimo april, viser et forbrug på 3,2 mio. kr. Svarende til 10,9 pct. af det korrigerede budget.

Forventet regnskab for de enkelte områder er følgende:

Politikområde 03 Kommunale ejendomme:

- Der forventes balance.

Politikområde 07 Natur, Klima og Forsyning:

- Der forventes balance, idet merudgifterne på de nye vandløbskontrakter i 2024 delvist er håndteret i forbindelse med 1. bevillingsrevision 2024, og resten løses inden for egen budgetramme. Forvaltningen forelægger en sag til udvalget med beskrivelse af udfordringen på vedligehold af vandløb i de kommende år.

Politikområde 08 Veje og Trafik:

- Der forventes balance.

Samlet set forventes der balance på Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område.

Forvaltningen har i forbindelse med stormfloden i oktober 2023 afholdt udgifter hertil, på i alt 3,2 mio. kr. Den forventede udgift til genopretning beløber sig til minimum 80 mio. kr. (endelig beløb afventer projektering og udbud). Der afventer fortsat afklaring af statslig finansiering og låneadgang.

Det bemærkes, at områderne under Økonomiudvalget viser et forbrug på 13,6 mio. kr. svarende til 31,5 pct. af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsudvalget oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Taget til efterretning.

Bilag

LIS drift NKM ultimo april 2024

LIS Anlæg NKM ultimo april 2024

Punkt 11: Generel orientering

24/180

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

1. Politianmeldelse
2. Sammenhæng mellem rørlagte vandløb og oversvømmelser
3. Mødefrekvens
4. Saksenlund.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12-06-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Ad. 2. Notat vedr. oversvømmelse og rørlagte vandløb

Ad. 3. Mødefrekvens

Punkt 12: Lukket: Underskriftsark

24/179